Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2014-224 d.d. 4 juni 2014
(mr. R.J. Paris, voorzitter en mevrouw mr. M. Nijland, secretaris)

Samenvatting

Consument heeft een hypothecaire geldlening aangevraagd bij de bank. Hij was op dat moment in dienst bij het bedrijf van zijn vader. Bij de bank zijn er twijfels gerezen over de inkomensgegevens van Consument omdat deze op verschillende documenten niet met elkaar overeenkwamen. Bovendien werd geen loonbelasting voor het dienstverband betaald en was de accountant niet op de hoogte van het dienstverband. Gelet op deze omstandigheden en het feit dat Consument ten tijde van de aanvraag heeft verzwegen dat hij eigenaar van een restaurant was, heeft de bank zijn persoonsgegevens opgenomen in het register van de SFH (EVR). Voor de Commissie is het in voldoende mate komen vast te staan dat sprake is geweest van een sterk vermoeden van opzettelijke benadeling van de bank. De bank was dan ook gerechtigd de persoonsgegevens van Consument op te nemen in het SFH register. Wel acht zij gronden aanwezig de opnametermijn van acht jaar tot vijf jaar te beperken. De overige vorderingen worden afgewezen.

Consument,

en

Obvion N.V. h.o.d.n. Obvion Hypotheken, gevestigd te Heerlen, hierna te noemen Aangeslotene.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:
- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het verzoek tot geschilbeslechting van 15 juli 2013;
- het verweerschrift van Aangeslotene;
- de repliek van Consument;
- de dupliek van Aangeslotene; en
- de ter zitting overgelegde pleitnota van Consument.

De Commissie heeft vastgesteld dat tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening niet tot oplossing van het geschil heeft geleid en dat beide partijen het advies van de Commissie als bindend aanvaarden. Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op 11 april 2014 en zijn aldaar verschenen.

2. Feiten

2.1. Op 29 september 2011 heeft de tussenpersoon van Consument bij Aangeslotene een offerte voor een hypothecaire geldlening aangevraagd voor de financiering van een woning. Het betrof zijn ouderlijk huis, waarin Consument na de echtscheiding van zijn ouders met zijn moeder en zusje wilde blijven wonen. Consument was op dat moment 26 jaar oud. Alle correspondentie in het kader van de hypotheekaanvraag verliep via de vader van Consument.

2.2. Bij brief van 5 oktober 2011 heeft Aangeslotene een hypotheekofferte onder voorwaarden aan Consument verstrekt. Consument heeft de koopovereenkomst vervolgens op 6 oktober 2011 ondertekend.

2.3. Bij brief van 12 oktober 2011 heeft de tussenpersoon inkomensgegevens aan Aangeslotene verstrekt. Consument was op dat moment als administratief medewerker in dienst bij het bedrijf van zijn vader. Uit de overgelegde werkgeversverklaring van 21 september 2011 blijkt een bruto maandloon van € 1980,-. Uit de arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd vanaf 1 juli 2011 blijkt een bruto maandloon van € 1.920,-. En uit de loonstrook van 30 september 2011 blijkt een bruto maandloon van € 1.980,-.

2.4. Op 18 oktober 2011 heeft Aangeslotene de offerte getekend retour ontvangen.

2.5. Per e-mailbericht van 21 oktober 2011 heeft Aangeslotene onder meer het volgende aan de tussenpersoon bericht:

"Conform ons telefonisch onderhoud dd heden verzoek ik u onderstaande gegevens te verstrekken.
•Salarisspecificaties van (naam C) over de maanden juli tot en met oktober 2011.
•Bankafschriften waaruit de salarisbijschrijvingen van het salaris van (naam C) over de periode juli tot en met oktober 2011. Op deze bankafschriften dienen de bij- en afschrijvingen zichtbaar te zijn."

2.6. Per e-mailbericht van 24 oktober 2011 heeft de tussenpersoon onder meer het volgende aan Aangeslotene bericht:

"(…) Relatie (naam C) is in dienst bij het bedrijf van zijn vader. In juni is hij afgestudeerd en is hij begonnen, het salaris is over de maanden juni, juli en augustus daadwerkelijk als kasbetaling gebeurd, vanaf september vindt de salarisbetaling plaats via zijn bankrekening.
De gevraagde salarisstroken kunnen we aanleveren, de bijschrijvingen van het salaris op de bank kunnen voor de maanden september en oktober aangeleverd worden.
Voor de maanden juni, juli en augustus kan een accountantsverklaring aangeleverd worden met de verklaring voor de afdracht van de loonheffing. (…)."

2.7. Per e-mailbericht van 25 oktober 2011 heeft Aangeslotene onder meer het volgende aan de tussenpersoon bericht:

"(…) In verband met de kasuitbetaling verzoek ik u de volgende stukken aan te leveren.
•Aangifte en aanslagen loonheffing over de maanden juni 2011 tot en met augustus 2011 waaruit duidelijk blijkt dat de werkgever (naam bedrijf) loonheffing is verschuldigd voor (naam C).
•Een betalingsbewijs van de werkgever (naam bedrijf) waaruit duidelijk blijkt dat er loonheffing is betaald aan de belastingdienst voor (naam C).
•Een verklaring van een accountant (RA) of accountant administratie consulent (AA) of leden van de NOAB (Nederlandse Orde van Administratie en belastingdeskundigen) dat er over de periode juni tot en met augustus 2011 sprake is van een kasuitbetaling.
Ook verzoek ik u naast het vorenstaande de volgende stukken te overleggen.
•Salarisspecificaties van de maanden september en oktober 2011
•Bankafschriften waaruit de salarisbijschrijvingen blijken over de maanden september 2011 tot en met oktober 2011. Op deze bankafschriften dienen de bij- en afschrijvingen zichtbaar te zijn.(…)."

2.8. Zowel bij brief als per e-mailbericht van 28 oktober 2011 heeft de tussenpersoon onder meer een internetuitdraai van de bankafschriften van september en oktober

2011 met daarop twee spoedbetalingen betreffende het salaris verstrekt. Ook heeft hij een overzicht van de loonaangifte juli, augustus en september 2011 en de kasbetaling met verklaring van de accountant verstrekt.

2.9. De accountant van het bedrijf van de vader was in september 2011 op de hoogte van het feit dat Consument op de loonlijst stond.

2.10. Per e-mailbericht van 28 oktober 2011 heeft Aangeslotene het volgende aan de tussenpersoon bericht:

(…) In goede orde hebben wij de stukken ontvangen. Echter ontbreken nog de volgende stukken. U gelieve deze alsnog aan te leveren.
•Aanslagen loonheffing over de maanden juni 2011 tot en met augustus 2011
•Een betalingsbewijs van de werkgever (naam bedrijf) waaruit duidelijk blijkt dat er loonheffing is betaald aan de belastingdienst voor (naam C) over de periode juni 2011 tot en met augustus 2011
•Een verklaring van een accountant (RA) of accountant administratie consulent (AA) of leden van de NOAB (Nederlandse Orde van Administratie en belastingdeskundigen) dat er over de periode juni tot en met augustus 2011 sprake is van een kasuitbetaling.
Ik verzoek u vorenstaande stukken uiterlijk 8 november 2011 aan te leveren.(…)"

2.11. Bij brief van 4 november 2011 heeft Aangeslotene aan Consument bericht de financieringsaanvraag af te wijzen omdat er twijfels zijn ontstaan over de verstrekte inkomensgegevens. Consument heeft geen gegevens aan kunnen leveren waaruit blijkt dat over de periode juni 2011 tot en met augustus 2011 voor hem loonbelasting is betaald. Daarnaast heeft Aangeslotene ontdekt dat Consument heeft verzwegen dat hij vanaf 1 maart 2010 zelfstandig ondernemer is en eigenaar is van een restaurant. Hierdoor is bij Aangeslotene het vermoeden gerezen dat Consument bij de aanvraag onjuiste gegevens heeft verstrekt en/of valsheid in geschrifte heeft gepleegd en daarmee heeft gepoogd haar op te lichten.

2.12. Aangeslotene heeft aangifte van oplichting gedaan bij de politie en de personalia van opgenomen in het Externe Verwijzingsregister (EVR) van de Stichting Fraudebestrijding Hypotheken (hierna: SFH). In dit register zijn specifiek gegevens opgenomen door hypothecaire financiers, zodat zij elkaar kunnen waarschuwen voor fraudeurs. De werking van dit Externe Verwijzingsregister is uitgewerkt in het Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem financiële instellingen van 3 maart 2011(hierna: het Protocol). Hierin is – voor zover relevant – het volgende bepaald:

"**5.2 Vastlegging van gegevens in het Extern Verwijzingsregister**

5.2.1 De Deelnemer dient de Verwijzingsgegevens van (rechts)personen die aan de hierna onder a en b vermelde criteria voldoen en na toepassing van het onder c genoemde proportionaliteitsbeginsel op te nemen in het Extern Verwijzingsregister.

a) De gedraging(en) van de (rechts)persoon vormden, vormen of kunnen een bedreiging vormen voor (I) de (financiële) belangen van cliënten en/of medewerkers van een Financiële instelling, alsmede de (Organisatie van de) Financiële instelling(en) zelf of (II) de continuïteit en/of de integriteit van de financiële sector.

b) In voldoende mate staat vast dat de betreffende (rechts)persoon betrokken is bij de onder a bedoelde gedraging(en). Deze vaststelling betekent dat van strafbare feiten in principe aangifte of klacht wordt gedaan bij een opsporingsambtenaar.

c) Het proportionaliteitsbeginsel wordt in acht genomen. Dit houdt in dat Veiligheidszaken vaststelt, dat het belang van opname in het Externe Verwijzingsregister prevaleert boven de mogelijk nadelige gevolgen voor de Betrokkene als gevolg van opname van zijn Persoonsgegevens in het Extern Verwijzingsregister."

3. Geschil

3.1. Consument vordert dat Aangeslotene wordt veroordeeld:
- tot het verwijderen zijn personalia uit het register van de SFH;
- tot het intrekken van haar aangifte van fraude en poging tot oplichting;
- tot het vergoeden van de boete van 10% van de koopsom die Consument aan de verkoper heeft moeten voldoen; en
- tot het vergoeden van de kosten voor onderhavige procedure, bestaande uit de eigen bijdrage en kosten van zijn advocaat.

3.2. Aan deze vordering legt Consument ten grondslag dat Aangeslotene onrechtmatig jegens hem heeft gehandeld door zijn personalia op te nemen in het register van de SFH. Consument erkent dat het gehele traject geen schoonheidsprijs verdient, maar dat betekent niet dat hij een fraudeur is. Er is geen sprake van kwade opzet geweest en bovendien kan het feit dat zijn vader de administratie niet op orde had niet aan hem worden toegerekend. Consument heeft geen melding gemaakt van zijn restaurant omdat hij dit in het kader van zijn afstudeerproject exploiteerde. Hij had niet hoeven de begrijpen dat deze informatie van belang zou kunnen zijn voor de financieringsaanvraag. Tot slot, voor zover sprake is geweest van een terechte opname in het register van de SFH, dient hierbij een proportionaliteitsafweging te worden gemaakt. Het feit dat Consument, mede gelet op zijn jonge leeftijd, de komende acht jaren geen lening kan verkrijgen, is onaanvaardbaar.

3.3. Aangeslotene heeft de stellingen van Consument gemotiveerd weersproken. Voor zover nodig zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

4. Beoordeling

4.1. *Opname persoonsgegevens SFH register*

De Commissie dient te beoordelen of voldaan is aan de criteria voor opname van de persoonsgegevens van Consument in het externe register van de SFH, zoals omschreven in het Protocol als het EVR. Dit register is raadpleegbaar door alle deelnemers aan het Protocol. Ten aanzien van de opname van de persoonsgegevens van Consument in het EVR is de Commissie van oordeel dat gezien de verstrekkende gevolgen van een opname in het EVR hoge eisen dienen te worden gesteld aan de grond(en) van registratie (Vergelijk Geschillencommissie Kifid 2013/74 en 2011/349 en Gerechtshof Amsterdam 12 januari 2006, ECLI:NL:GHAMS:2006:AV8245). Op grond van art. 5.2.1 van het Protocol is voor opname in het EVR vereist dat sprake is van gedragingen die een bedreiging vormen of kunnen vormen voor de belangen van de (cliënten/medewerkers/organisatie) van de financiële instelling of de continuïteit en de integriteit van financiële sector. Daarnaast moet in voldoende mate vaststaan dat de betreffende persoon betrokken is geweest bij de gedragingen. Deze vaststelling betekent dat van strafbare feiten in principe aangifte of klacht wordt gedaan bij een opsporingsambtenaar. Tevens dient een proportionaliteitsafweging plaats te vinden waarbij het belang van de opname in het verwijzingsregister prevaleert boven de

mogelijke nadelige gevolgen voor betrokkene als gevolg van de opname van zijn persoonsgegevens.

4.2. Ten aanzien van de opname van de persoonsgegevens van Consument in het EVR heeft Aangeslotene gesteld dat de hoogte van het salaris op verschillende documenten niet met elkaar overeenkwam. Dat de loonbetalingen per kas werden gedaan, is pas in een veel later stadium vermeld. Verklaringen waaruit blijkt dat loonbelasting is betaald zijn niet overgelegd en de accountant bleek pas in september 2011 op de hoogte van het dienstverband. Tot slot heeft Consument het bestaan van zijn onderneming verzwegen. Alles overziende heeft Aangeslotene geconcludeerd dat Consument haar opzettelijk heeft proberen te misleiden door een dienstverband te fingeren om zo de hypothecaire geldlening te verkrijgen. Gelet op deze omstandigheden is het voor de Commissie in voldoende mate komen vast te staan dat sprake is geweest van een sterk vermoeden tot benadeling van Aangeslotene door handelingen die een bedreiging vormen of kunnen vormen voor de belangen van de (cliënten/medewerkers/organisatie van de) financiële instelling of de continuïteit en de integriteit van financiële sector. Er bestaat naar het oordeel van de Commissie dan ook gerechtvaardigd belang bij de opname van de persoonsgegevens van Consument in het EVR.

4.3. *Proportionaliteitsafweging*
Het feit dat de vader van Consument alle correspondentie heeft gevoerd in het kader van de hypotheekaanvraag, is weliswaar een omstandigheid die voor rekening en risico van Consument dient te blijven, echter gelet op de bijzondere situatie waarin Consument na de scheiding van zijn ouders het ouderlijk huis onder invloed van zijn vader wilde kopen, zijn vader de hiertoe vereiste documenten heeft opgesteld, en dit alles in combinatie met zijn jonge leeftijd, is voor de Commissie aanleiding de opnameduur van de registratie te beperken van acht jaar tot vijf jaar.

4.4. Gelet op het hiervoor overwogene worden de overige vorderingen van Consument afgewezen.

4.5. Nu Consument gedeeltelijk in het gelijk wordt gesteld dient Aangeslotene de door Consument in verband met het aanhangig maken en de behandeling van het geschil gemaakte kosten ad € 50,- te vergoeden.

5. Beslissing

De Commissie oordeelt bij bindend advies dat Aangeslotene de opnameduur van de persoonsgegevens van Consument in het register van de SFH verkort naar een periode van vijf jaar en dat zij een bedrag van € 50,- aan Consument vergoedt. De overige vorderingen wijst zij af.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor kifid.nl/consumenten/wie-behandelt-mijn-klacht/4#stappen-plan